

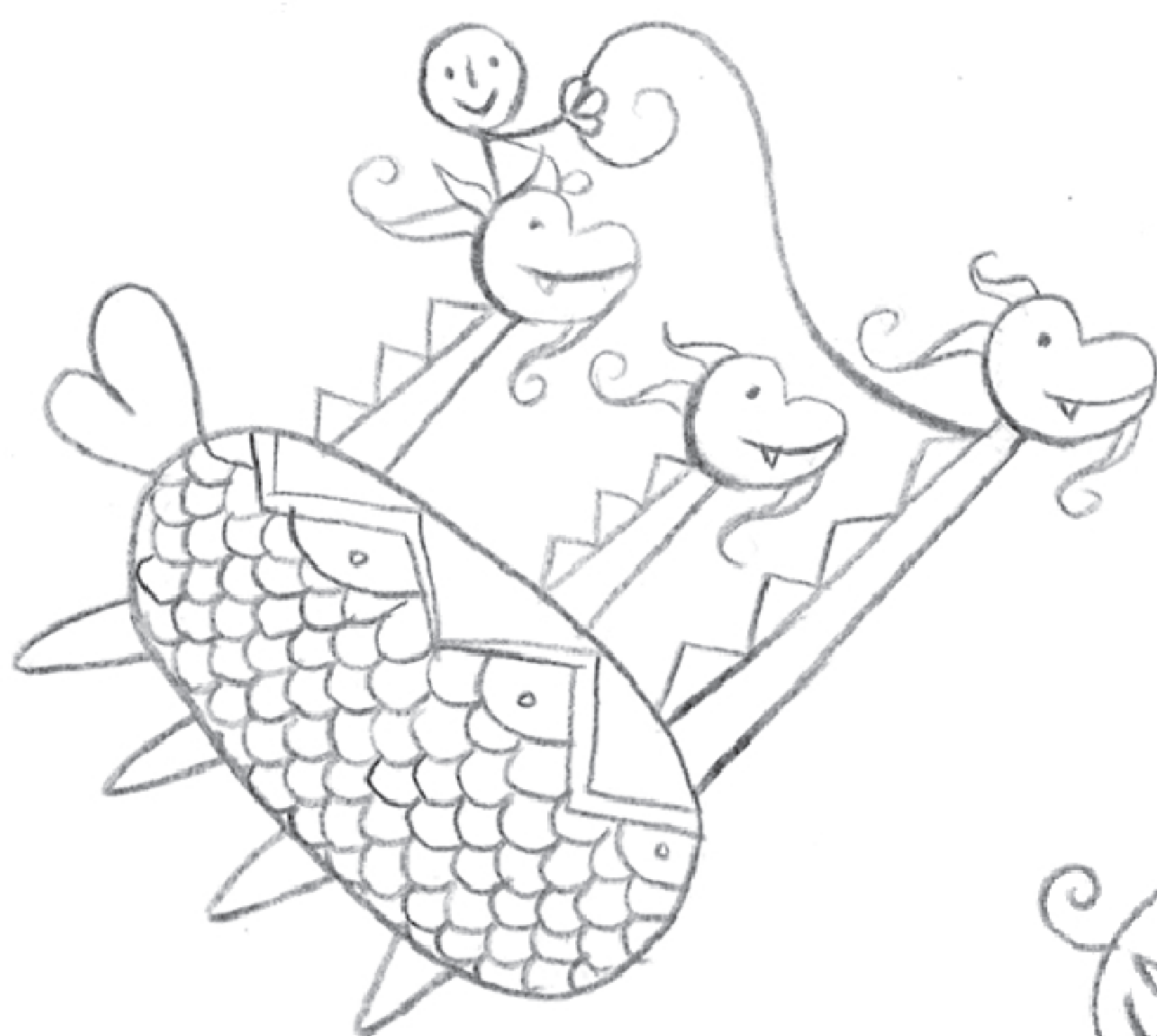
2005. szeptember - október

V. évfolyam 1. szám

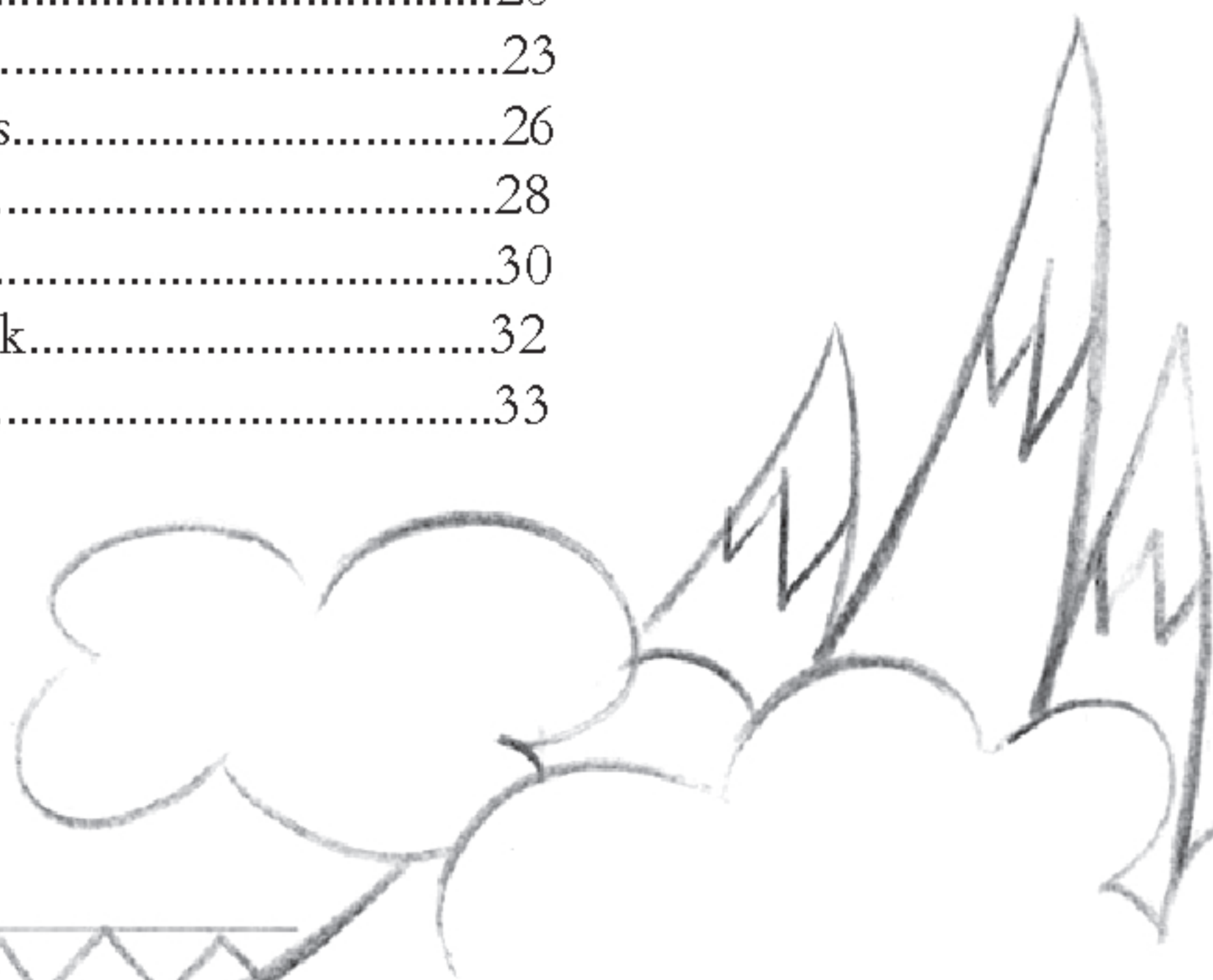
Bábo's Házi figyelő

Tartalomjegyzék

Fanfár.....	1
Kristálygömb.....	2
Postagalamb.....	5
Képmutogató.....	6
Rügyfakadás Tündéerkertben.....	8
Meseország vándorai.....	12
Terülj, terülj, asztalkám!.....	14
Túl az Óperencián.....	16
Szezám, tárulj!.....	20
Mesekamra.....	23
Játszóházi lámpás.....	26
Gyöngykagyló.....	28
Soroló.....	30
Hetednapi játékok.....	32
Bábos-házirend.....	33

Heltai Gáspár: Az oroszlánról és egérről

Egy oroszlán elnyújtózván az erdőben, elaluvék. Melléje gyűlvén a mezei egerek ott játszadoznak vala környüle. És a kergetésbe az egyik reája szökkenék az oroszlánra. Felserkenvén az oroszlán, megkapá az egeret. Az egér mondá az oroszlánnak: „Kérlek tégedet, nagy uram, ne haragudjál reám. Ellened nem akartunk véteni szántszándékkal, és semmivel nem akartunk megbántani. Kérlek, megbocsásd vétkeinket, mert nyavalyás férgesek vagyunk.”, etc. Az oroszlán gondolkodni kezde, mondván: „Micsoda állat ez? Egy szegény és nyavalyás féreg. Ha ezen ugyan bosszút állani akarnál, micsoda volna? Csak szégyenletes dolog volna. Mert ez nem arra való, hogy ezen bosszút kellene állanom.” Megbocsáta ez okáért minden vétkét őnéki, és szabadon elbocsátá az egeret, és hálaadással elválék tőle. Egy kevés idő múlva az oroszlán mulatni méne az erdőbe. És törbe esvén igen kezde ríni és sírni, és igen jajgata, miérthogy látta, hogy fogollyá esett volna. Hallván ezt az egér, hamar odasiete a sivalkodásra, hogy meglátná, mi lelte volna a oroszlánt. És mikoron meglátta volna az oroszlánnak fogságát, mondá: „Ne félj! Légy jó reménységbe! Eszembe jut a te jótéted, hogy szabadon elbocsáttál. Én is ahhoz képest megszemlélem a kötéseket a köteleken, és megrágom éles fogaimmal azokat, és ottan megszabadulhatsz.” És megrágá a köteleknek a csomójokat, és ottan megódának egymástól. És az oroszlán megszabadula, és nagy örömmel az erdőbe menni kezde.

Azért idéződött fel bennem ez a fabula, mert ez volt az első mese, amit a Vojtina bábegyüttessel 30 esztendővel ezelőtt színre vittünk. Szerették a gyerekek az előadást, több száz alkalommal adtuk elő szerte Magyarországon, és a mese mondanivalója a mai napig nem kopott el. Az idei, számunkra immáron 30. bábszínházi évad kezdetén azt kívánom Nektek, Kicsik és Nagyok, hogy ugyanúgy leljük örömünket az idei játékokban paravánon innen és túl, mint az elmúlt 30 évben!

Asbóth Anikó

Kristálygömb

De jó is volna, ha az idő kerekét visszaforgatva egy pillanat alatt ismét a nyári szünidő első napján ébredhetnénk fel! Nem csörögne az óra reggel, sütné a nap, és izgatottan tervezhetnénk, mi mindent fogunk csinálni az előttünk álló hosszú hetekben... Egyelőre sajnos időgépünk nincs itt a bábszínházban, de van egy kristálygömbünk, amelynek segítségével legalább az emlékképét felidézhetjük a nyári

Csehország, Materinka Fesztivál, 2005. június
„Tökmag Tom és Hórihorgas Tom”

Mit nekünk Szvatopluk, cseh vitéz,
meg a csalfa Benes,
hozzád mentünk, s megérkeztünk,
hegyes-völgyes Liberec!
Nem kellett sok báb, se paraván,
felpakoltunk, suhant máris a júniusi
karaván!

Legelől Andris legény a sztrádán,
csapata híres: Béla a rangidős,
Melinda álomban erős, előtte a
Bartha família, Zoltán és Rozka,
(de már nem emlékszem, lehet,
hogy fordítva!) Anyósülésen Resó
Gyuri tájolóképes, Jimmyről meg
néhány sor még biztos lesz!

Ahogy mondok, éppen úgy:
Papp Laci középen, Tibor leghátul
vonul, mikor Pestnek alatta csatla-
kozott hozzánk a „Préri Nimfája”,
Éva, és Sanyi, az ő lovagja. (Utóbbi
csapatka sokszor le-le maradva
mégis megérkeze.)

Buszból kiszédülve, végre morva-
földre érve tárt karokkal fogadott
minket a meglepetés ereje, és a
helyi bábszínházat igazgató
hegyoldalnyi igazgató (kinek
méretes csókjait primán állta
Sramó Gábor és Anikó)!

Na, Matérinka, lila kabalácska,
fesztivál lebbenő elefántja, hegyezd
füled, megérkezett a maroknyi
Magor sereg!

Kerekítette is szemét a szláv, hogy
köztünk a legdelibbet Jimmynek
hívják, s ha kell, szőrén üli meg
fabábocska lovát.

Mindent egybevetve: nemcsak
jöttünk, láttunk és köszöntünk,

Tótágas

A feje tetejére állt a világ. A báb-
színház előtt, a máskor sietős
emberekkel teli utcarészen most
szájtáti sokadalom, több száz
gyermek és felnőtt ácsorog.
Augusztus 28-án a Vojtina
évadnyitó fesztiváljára hivatalos
Debrecen apraja - nagyja.

játszottak is (de még hogy!)
tehetséges fiaink-lányaink, s a siker
túlszárnyalta legdicsvágyóbb
álmaink.

Ha valaki a történet végét rövidnek
találja, s nem leli a sorok közt magát
(vagy a Bérczi Katát),
az fogja perbe a botcsinálta
poétát!

Kiss Gergő Máté

Itt aztán van látványosság!

Figurások
ágálnak gólyalábaikon pipiskedve,
Néder Norbi ringlispiljén négy
kosárnyi gyermek forog kacagva
körbe-körbe. Amott hosszú sor áll
a csúzlis céllövöldéhez, koppannak
a dió-töltények az ördögök
kobakján. Aztán Megyeri Béla, a
bábszínház móka-mestere Vojtina
papaként invitálja a közönséget.

Végre megnyílnak a Vojtina Báb-
színház kapui! Gyermekek, együtt
apuvál, anyuvál, nagymamával, az
egész család, kerüljetez beljebb!

A vojtinás komédiások az elő-
térben szivárványt húznak az égre,
úgy hirdetik az évad októberi
bemutatóját. A „Bábabukra avagy
mese a szivárványtünderről és a
molnárlegényről”- ez lesz a mese,
amiből egy képmutogató játékot
adnak elő.

Beljebb a híres Ofélia kisasszony
az árnyak szobájában fogadja
a sokadalmat. Ő az, aki majd mesél
ne-künk az első, szeptemberi
bemutató előadásban is. A

gyerekek most szereplői és nézői is lehetnek az „Ofélia Képeskönyv” előzetes játékanak, amit a rendező, Rumi László varázsol a kiállítóterbe személyesen.

A játszóműhelyben ügyes kezek, táncos lábak, jókedvű muzsikuskok és játszóknak szőtték a mese szálát a gyerekekkel reggeltől napestig

A vendég színházaké a

nagyterem.

Délelőtt a Szabadkai Gyermekszínház székely mesét táncol el jóízű humorral és megérdemelt sikerrel a zsúfolt ház előtt.

Délután a Márkuszinház csodapáros szárnyal, Mátyás királlyal, előttünk, nekünk. Jó újra látni őket!

No meg esti mese is van - felnőtteknek.

A kijevi Dakh Színház a „III. Richardot” adja. Az előadást kísérő Daha Braha együttes etno-káoszából szertartásszínház bontakozik ki. Látszik, hogy tétje van az előadásnak a játszóknak számára. Komolyan veszik a színházukat, és mi is őket.

Aztán mi végett e forgatag?

Mint a papírforgó, pörögnek az élmények.

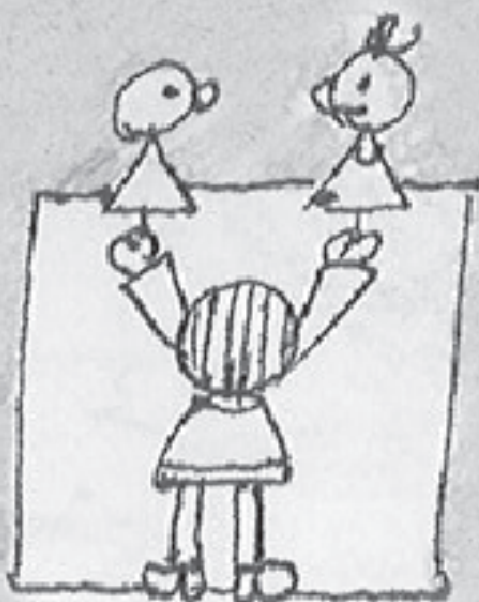
Tótágast állt a világ Roberto mester Camera Obscura-sátrában. A mester engem is invitál. Ülök óriási fényképező masinájában, teljes sötétségben. Piciny likon szűrődik csak be a fény egy fehér vászonra. Lassan-lassan a kinti világ elevenedik meg előttem, tótágast állva, fejjel lefelé. Időtlen a pillanat. Hatalmas tömeg a Vojtina Bábszínház körül. Talán fontos a debrecenieknek a báb-színházuk?

Kilépve talpára áll a benti kép. A színházteremben a Kossuth-díjas Kemény Henrik Vitéz Lászlóval csépel az ördögöket. Ahogy több száz éve óta Paprika Jancsi és Vitéz László mindig is teszi nagyszerű bábjátékosok kezén.

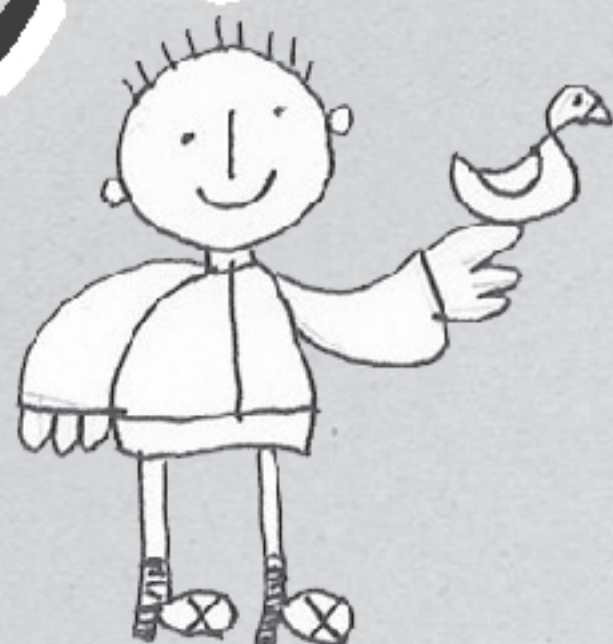
Cintányéros cudar világ!

Hajrá Laci!

Pályi János

POSTAGALAMB

Bizony, ez a nyár is eltelt, az iskolások a sulis padjait, az ovisok pedig a játékokat koptatják már javában. Mi is mindnyájan megkezdjük a munkát itt, a Bábosházban, csak egyvalaki nem fejezte még be a vakációt: a mi kedves Varázsceruzánk. A következő számunktól kezdve már ő is itt lesz velünk, és újra rajzolhattok neki.

A nyári pihenő alatt elgondolkodtunk azon, hogy Ti mindig megnézték az előadásainkat, játszottok velünk a Játsházban, olvastok rólunk az újságunkban, mi pedig ehhez képest oly keveset tudunk rólatok! Pedig nagyon kíváncsiak vagyunk ám rátok: hogy érzitek magatokat az iskolában meg az oviban, szerettek-e bábszínházba járni, szoktatok-e álmodozni, s ha igen, miről? Annyi mindenről beszélgethetnénk, Ti és mi! Az jutott eszünkbe, hogy

m e g k é r ü n k
Benneteket, írjatok nekünk magatokról, rólunk, bármiről, amit szívesen megosztanátok velünk!

Régesrég az emberek postagalambbal küldtek egymásnak üzeneteket. Ma már van posta, amely elhozza nekünk a leveleiteket, amit a következő címre küldhettek el:

Vojtina Bábszínház
4026 Debrecen
Kálvin tér 13.

Ha nálunk jártok, és veletek van a levélkétek, az előtérben elhelyezett postaládánkba is bedobhatjátok! Az írásaitok közül szívesen közölnénk is néhányat ebben az új rovatunkban, a „POSTAGALAMB”-ban.

Izgatottan várjuk leveleiteket!

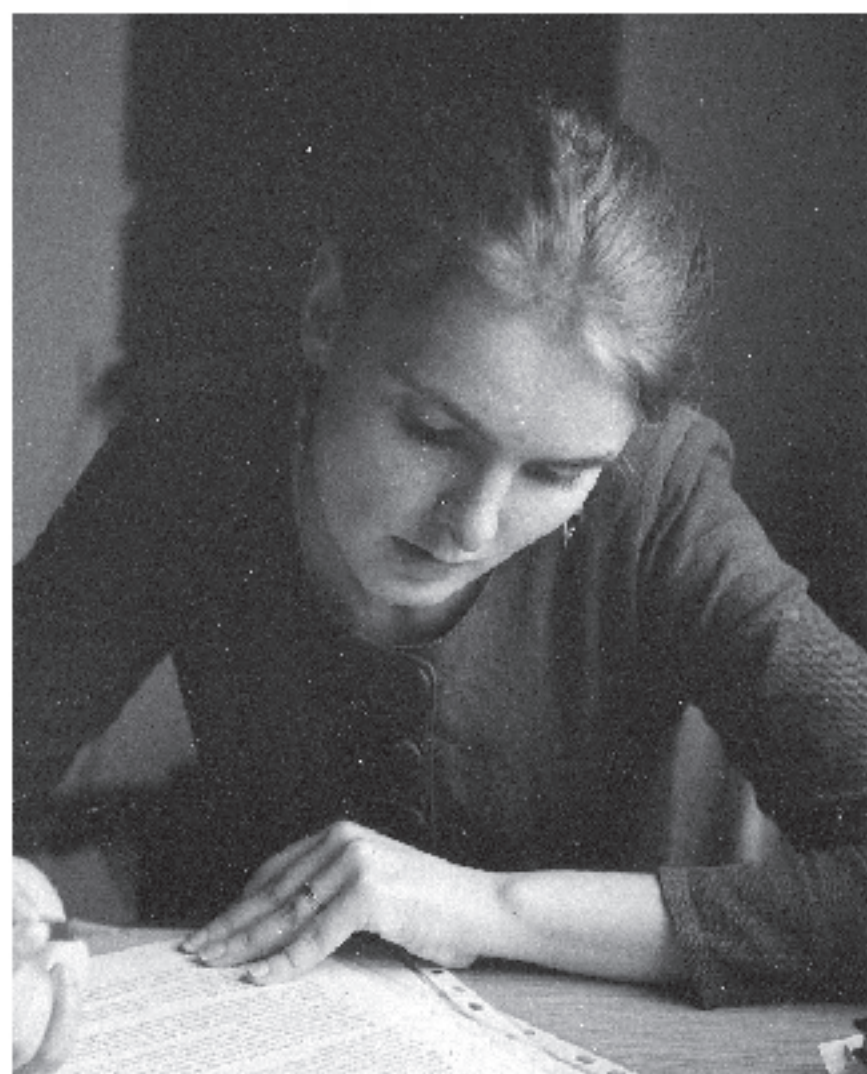
A Vojtina Bábszínház
társulata

KÉP mutogató

Figyelem, figyelem, erre tessenek nézni, ahová a pálca mutat! A képen ebben az évadban a társulatunkhoz újonnan érkezett ifjú és tehetséges művészek láthatók, minden számunkban más és más! A mutogatópálca is kézről kézre vándorol majd: olyan emberek kezébe, akik közelebbről- úgymint családtag, jóbarát vagy játszótárs - ismerik a képen látható személyeket! Rögvest

M I C S A MÓNKA

Hol volt, hol nem volt, hetedhét (vagy nyolcadnyolc?) országon túl, ott, ahol a kurta (vagy egyenes?) farkú malac túr... Nem tudom. De az biztos, hogy volt egyszer egy kislány, akit Micsa Mónikának hívtak. Nagyon szeretett szerepelni, ezért elhatározta, hogy színésznő lesz. Sokáig hiába várt a kedvező alkalomra, hogy játszhasson, mígnem egy színes pici madár, egy kolibri el nem hozta neki a hírt, hogy színész- és bábszínészképző tanfo-lyam indul a madárkától nevet kapó Kolibri Színházban, Budapesten! A kislány

megörült: „Egy életem, egy halálom, de én bizony megpróbálom!” Verset tanult, énekelt, táncolt otthon, s az eredmény nem is maradt el: a színházban mindenkit elbűvölt. Hófehér bőrével, karcsú természetével feltűnt a

vizsgabizottságnak, csavaros eszével pedig meglepte őket. Bírált és érvelt cseppet sem szerényen, és határozottságával híveket szerzett magának. Egy apró gondja volt csak a felvételin: a báb. Még soha életében nem bábozott, és nem tudta, hogy is kellene csinálni. Hogy lehet életre kelteni egy bábót? Mit érez a báb, és mit nem? Hogy szólal meg? Ám nem sok gondolkodási ideje maradt, oda kellett állnia a türkizkék paraván mögé. A csoda megtörtént: a báb megmozdult a kezében, megszólalt és érzett! Lehet, hogy a paraván is nagyon izgult érte, mert a jelenet közben felborult - Mónikánk meg ott állt leleplezve. Mindenki jót derült, és gratuláltak Mónikának mint a Kolibri Színház újdonsült tanoncának. Öröm és bánat, tanulás és játék következett eztán:

Móni játszott kislányt és férfit, grófnőt és balerinát, embert és állatot egyaránt. Megszerette a bábót, és kedvet kapott hozzá, hogy a paraván másik oldalán, rendezői szerepben is kipróbálja magát. Elkezdett lengyelül tanulni, és hatalmas lendülettel fogott neki bábrendezői tanulmányainak Lengyelországban, amiket épp mos-tanában fog befejezni. Nagyon érdekli a beavató színház, szeretne sérült gyerekekkel is együtt játszani, számukra bábelőadásokat létrehozni. Kisfia, Márk mindenhová elkíséri: lelkes közönség, akinek már véle-ménye van. Mónika legutóbbi fellépése után Márk azt mondta: „Mami-ka, ez szép mese volt!” Én azt kívánom Mónikának, hogy legyen még sok-sok szép mese! Itt a vége... De még nincs vége!

A mutatópálcát fogta:

Szívós Károly

bábjátékos - rendező,
Mónika tanára és játszótársa

Rügyfakadás Tündérkertben

Hiába volt olyan sok esős, borús nap a nyáron, Tündérkertünk fái mégis bő terméssel kecsegtetnek. Az árnyas lombok között árnymesécske nődögél, „Ofélia Képeskönyv” című, melyet a fény 2005. szeptember 11-én csalogat majd színpadra. A fény és az eső szivárványt húz a fák fölé, amin ott csücsül a Lápvirágból lett szivárványtündér. Az ő története is mesévé érett, ezt pedig „Bábabukra” címmel 2005. október 2-án láthatja először a bábszínház közönsége. A mesék gondozói, Rumi László, illetve

OFÉLIA KÉPESKÖNYV

„Különös kis történet ez. Az is különös, ahogyan találkoztam vele. Körülbelül tíz évvel ezelőtt egy svájci ismerősöm a kezembe nyomott egy német nyelvű Michael Ende - kötetet, hogy feltétlenül olvassam el. Amikor kinyitottam a könyvet, először a benne lévő rajzok varázsoltak el: elkezdtem nézegetni őket, és hipp-hopp, már nyakig benne voltam a mesében. A kisvárosban megszülető kicsi hangú kicsi lány meséjében, aki a művészetekért rajongó szüleitől egy nagy Shakespeare-dráma hősnőjének nevét kapja. Ami még nagy a kislányban, az a színház iránti elkötelezettség, mert ha halk hangjával színésznő nem is lehet, de sűgönőként városa színházában mégiscsak a színművészetet szolgálhatja. Sajnos a történetben is eljönnek azok az idők, amikor az embereket egyre kevésbé érdekli a

színház, és a városka eme műintézménye becsukja kapuit. Ofélia még egy kicsit üldögél zárás előtt a színházban, az életén gondolkodik, amikor egy árnyékot vesz észre, aminek nincs gazdája. Ez a fölösleges árny arra kéri a kisasszonyt, hogy fogadja be őt. Oféliának ettől kezdve két árnyéka van, bár az újat néha a kezításkájában hordja, nehogy feltűnjön az embereknek. Napról napra újabb árnyak keresik meg aztán, az árnyak belakják Ofélia kis

szobáját, és egy idő után civakodni kezdenek. A kisasszony úgy csitítja le őket, hogy megtanítja nekik a nagy komédiákat és tragédiákat (merthogy ő mindet tudja kívülről sűgőnő korából), és éjszakánként az árnyak neki játszanak. Az emberek azonban suttogni kezdenek róla, kiteszik a lakásából, erre ő útnak indul, kézi-táskájában az árnyaival. Eljut a tengerig, de onnan nincs tovább út. Ekkor az árnyak kitalálják, hogy játsszanak az embereknek árnyszín-házat. Az előadásoknak nagy sikere lesz, *Ofélia árnyszínháza* híressé válik, mert ilyen még nem volt a világon. Egy napon egy óriási, sötét árny jelenik meg Ofélia előtt, aki nem más, mint a Halál. Az öreg kisasszony tudja ezt, mégis befogadja az árnyat, aki a mennyországba repíti őt. Árnyai már ott várják, és egy csodaszép palotához vezetik, melynek bejárata fölött ez áll: *Ofélia fényszínpada*. És azóta ott játszanak az angyaloknak: Ofélia sűg, az árnyak meg a nagy költők szavaival mesélnek az emberi élet néha szomorú, néha mulatságos voltáról.

Hátborzongatóan szép történet: mindhalálig színház, sőt, még azon is túl! A valóság és a képzelet határán lebeg a mese, felnőtthöz és gyerekekhez egyaránt tud szólni. A halál tényét például gyönyörűen oldja a gyerekek számára

feldolgozható módon Ende. Ráadásul úgy érzem, mintha egyenesen bábszínházba képzelte volna el az író a mesét, különösen az árnyszínházasrészét.

A könyvet hazahoztam, a mesét lefordították nekem (azóta már megjelent magyarul *Michael Ende: A varázslóiskola* című kötetében). Életem során többször is bábszínpadra állítottam Oféliát történetét, mindig egy kicsit másként, azt hiszem, egyre érettebben. A *Vojtina Bábszínházban* megpróbálom azokat a részleteket is beleépíteni az előadásba, amik eddig kimaradtak. A játék díszlete egy könyv lesz, amiben a kis Ofélia bábként, az árnyak pedig természetesen árnyfiguraként jelennek meg Mátravölgyi Ákos, a tervezőnk a könyvben felbukkanó helyszíneken Debrecen ismerős épületeinek képét is megjeleníti. Három színésznő játszik és mesél majd a nézőknek, mellettük zenészek, akik az Ágoston Béla által szerzett muzsikával teszik kerekké az előadást. A kecskeméti Ciróka Bábszínház *Oféliáját* már láthatták az itteni nézők pár évvel ezelőtt a Vojtinában. Ez most kicsit más lesz: új díszlet, új bábok, új zene, de a lényege, a szépsége változatlan.”

Rumi László

gondolatait papírra vetette:

Papp Melinda

BÁBABUKRA

Mit is jelent a bábabukra szó? - kérdeztem Szívós Károlyt, az előadás rendezőjét.

A *bábabukra* a Szivárvány tündére a Sárrét hitvilágában. Jelképezheti a boldogság keresését, ami lehet a szeretet, a hozzánk illő pár, de valamiféle kincs is. A mi mesénkben a lápi tündér számára a megátkozottságtól való megváltást, a beteljesülést jelenti. A szivárvány: a csoda.

A mesét Szász Ilona írta népmesei motívumok alapján. Hol játszódik a mese, és kik a szereplői?

A történet egyik színhelye a malom, ami bőséget, gazdagságot hoz tulajdonosának, ha forog a kereke; ha nem, szegénységbe taszítja gazdáit. A másik helyszín a láp, tele furcsa, néha veszélyes, néha mulatságos lényekkel. A vízimanó, a nádi boszorka, a sárkány a lápi, az öreg és a fiatal molnár feleségüstül a

„földi”, emberi világ képviselői. Lápvirága valaha ember volt, most bűvös hangú vízitündér. Van még egy fontos szereplő, a garabonc, ő minden világba bejáratos tudása és varázsereje révén.

Mennyiben más a Bábabukra, mint az általunk ismert mesék?

A népmesékben rendszerint a szegény ember, annak a fia, illetve a legkisebb királyfi kel útra, őt állítják próbatételek elé. Ezzel szemben ez egy női mese, itt a fiatal molnár-nénak kell megmutatnia bátorságát, önfeláldozó képességét.

Ilyen módon a próbatételek is másfélék lesznek, ha jól sejtem.

Így igaz. Egy görög regében Orpheus, a lantos alászáll az árnyak birodalmába, hogy visszaszerezze kedvesét. A mi molnár-nénk egy női Orpheus, aki a vízitündér által elcsábított férjéért indul útnak. Legyőzi a láp félelmetes lényeit, mert le tudja győzni a saját önzését és félelmeit. A történet elején megjelenő akaratos kis menyecske „megjobbul”, megszabadul rossz tulajdonságaitól, képes feláldozni magát szerelméért.

Ezek szerint ez egy komoly hangvételi előadás lesz.

Igazándiból több rétegű a mese,

néhol szomorkásabb, néhol kacagató, és az előadásban ezeknek az elemeknek a váltakozására helyeztük a hangsúlyt. A vízimanó és a boszorkány, ez a furcsa lápi páros például rengeteget mókázik majd: megtréfálják az embereket, és görbe tükröt tartanak hibáik elé. Horváth Márta bábjai már önmagukban is nagyon jellegzetes, kedves figurák, Balla Gábor pedig egy olyan mindentudó díszletet álmodott meg, ami számtalan módon képes átváltozni: lehet sárkány, lehet mocsár, és lehet mutatványos bódé is.

Hogy kerül a játékba a mutatványos bódé?

- Az előadás „játék a játékban”: Vojtina papa színtársulata mutatja be a nézőknek a történet előz-

ményeit, majd a képmutogató előjáték után ők játsszák el a mesét is. A színész, a bábjátékos mint mesterember lép a közönség elé: ha kell, zenél, énekel, bábozik és játszik egyszerre. Megnyitja mestersege kincsestárát, és bő kézzel osztogatja kicsinek és nagynak, aki varázslatra éhesen megáll a paravánja előtt.

Ez az én, a mi hitvallásunk a játékról, és bízunk benne, hogy a *Bábabukra* is ezzel örvendezteti meg a nézőket nullától kilencvenkilenc éves korig.

Szívós Károlyt
szóra bírta:
Micsa Mónika

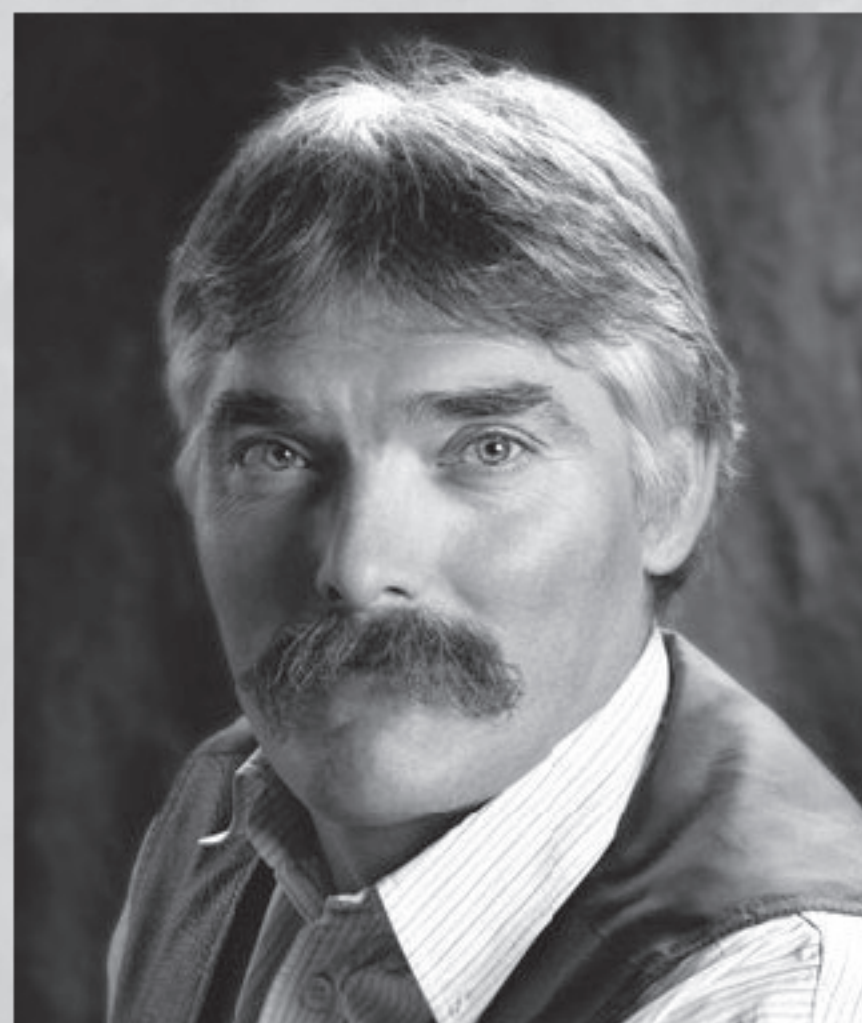
Meseország vándorai

Égi hídon, a szivárvány hátán lépegetve egy vándoreMBER tért be hozzánk ezen az őszön, aki a *Bábabukra* című mese hívó szavára indult útnak. Amíg nálunk időzik, szívesen feleleveníti eddigi vándorlása állomásait.

SZÍVÓS KÁROLY

Amikor először hallottam a nevét, egy marcona férfiút képzeltem magam elé. A valóságban Szívós Károlyt rendkívül szelíd, mosolygós, türelmes emberként ismertem meg, akinek az apai nagypapája még a *Hacsi* nevet viselte, amit később magyarosított. Egyes családon belüli magyarázatok szerint ez az *akar* ige valamelyik szláv megfelelőjéből ered, de ezt az okfejtést a Borsod megyében élő, tót származású nagypapa nevetve hessentette el magától. Az anyai nagyszülők, a Ganyeczek Csongrádra valók, ahol izgalmasabbnál izgalmasabb nyarakat töltött Szívós Károly, a városi gyerek. Volt gyümölcsöskert, voltak állatok, cirokfésülés, vályogtapasztás és trágyahordás, no meg egy üres kukoricagóré, amit a gyerekek remekül be tudtak rendezni mindenféle használaton kívüli tárggyal. A góré lett a helyszíne azoknak a kis színelőadásoknak, táncdalfesztiváloknak, amikkel az együtt nyaraló unokák a nagyszülőket és a látogatóba érkező szülőket meglepték. Karcsi akkoriban

döntött úgy, hogy vagy színész lesz vagy bohóc.

A gimnáziumi érettségi után neki is szaladt a Színművészeti Főiskola felvételi vizsgájának, de az nem sikerült, úgyhogy egy időre elment a kedve a színész-kedéstől. Éles váltással sóoldó lett a Borsodi Vegyi Kombinátban, majd egy év múlva nevelőtanárnak állt egy Kurittyán nevű falucska kastélyában működő nevelőotthonban. A hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő tanítványaitól rengeteg szeretetet és

ragaszkodást kapott, és úgy érezte, ezt a pályát kell választania hivatásául. Ám a Gyógypedagógiai Főiskola felvételi mellett mégiscsak jelentkezett a budapesti Állami Báb-színház bábszínészképző stúdiójába is valamilyen belső sugallattól vezérelve. Addigi életében nem sok találkozása volt a bábjátékkal, de a sikeres felvételi vizsga után tehetséges, összetartó csapatban, igazi jó társakkal együtt fogott hozzá a bábművészettel való ismerkedésnek. A képzés 4 évig tartott, utána rögtön a bábszínház gyakornokaként játszhatott tovább. Ez idő alatt sokféle műfajban, sok-sok szerepben próbálhatta ki magát, főként a mesék ifjú hőseként. 1991-ben az Állami Bábszínház két részre oszlott: az Andrássy úti épületben megalakult a Budapest Bábszínház, a Jókai téri kamaraszínház pedig Kolibri Színházként vált a főváros új, gyermek-, ifjúsági és bábelőadásokat játszó színházává. Szívós Károly ekkor már tagja volt egy fiatal bábosokból álló 11 fős csapatnak, a *DODI 54*-nek, akik Novák Jánossal együtt a Kolibri alapítói lettek. Lendületesen, nagy kedvvel és elszántsággal fogtak hozzá a bábjátás megújításához, a műfaj határainak kitágításához. Első előadásuk, a *Megyeri Gyalog Galopp* felnőtteknek szóló, nem klasszikus irodalmi vagy zeneművet alapul vevő bábos-élő szereplős játék volt. (A Kolibri Színháznak mára már három játszóhelye van: a főépületben hagyományosabb, nagy-színházi gyermek - és ifjúsági előadásokat játszanak, a Fészekben intimebb, kisebb a játéktér, a Pincében pedig alternatív és felnőttelőadások, illetve

koncertek várják a közönséget.)

Az 1991-es évben egy másik színház is alakult: Szívós Károly és felesége-színésztársa, Török Ágnes létrehozták családi bábszínházukat, a Kereplő Színházat. Előadásaikhoz (pl. *Lúdas Matyi*, *Gertrúd, a nevelőnő*, *Rosz-csirkeff Mária emlékirata*) ők maguk tervezik és készítik bábjaikat, ők a szövegírók, a zenészek, és a rendezői feladatokat is megosztják egymás között. A Kolibri Színház tagjaiként is gyakran dolgoznak együtt, így jött létre például *Az előszobaszekrény boszorkánya* vagy a *Spárga-tengeralattjáró* című, a gyermekeket is játékba hívó, foglalkoztató előadás.

Szívós Károly Kecskeméten (*Csipkerózsika*) és Szombathelyen (*Nádi, Paca, Kóc*) is bemutatkozott már rendezőként, ebben az évadban pedig a Vojtina Bábszínház *Bábabukra* című előadását viszi színre.

A tanítás, nevelés mint hivatás szintén jelen van az életében: egyfelől két gyermek apukájaként, másfelől a Kolibri Színházban működő Dayka Margit Színész- és Bábszínészképző Tanfolyam tanáráként. Amilyen nyitottan közelített pályája kezdete óta a bábjátékhoz, olyan nyitottan áll tanítványai előtt is. A bábozás tanításához a témákat, a módszereket a „gyerekei” igényei, érzékenysége, beállítottsága szerint próbálja kiválasztani. Felfedezi a gyerekekben rejlő lehetőségeket, és felfedezni vágyja a bábjáték még ismeretlen, izgalmas rétegeit is.

Figyelmes, érdeklődő tekintete a legjellegzetesebb rajta, amikor az ember először látja.

P.M.

Szeptember

Szent Mihály hava

4. vasárnap	10.00 óra	A három kismalac és a farkas
11. vasárnap	10.00 óra	Ofélia Képeskönyv BEMUTATÓ
13. kedd	10.00 óra	Ofélia Képeskönyv
	14.00 óra	Ofélia Képeskönyv
14. szerda	10.00 óra	Ofélia Képeskönyv
	14.00 óra	Ofélia Képeskönyv
15. csütörtök	10.00 óra	Ofélia Képeskönyv
	14.00 óra	Ofélia Képeskönyv
16. péntek	10.00 óra	Ofélia Képeskönyv
	14.00 óra	Ofélia Képeskönyv
18. vasárnap	10.00 óra	Ofélia Képeskönyv
25. vasárnap	10.00 óra	Ofélia Képeskönyv

Október

Mindszent hava

2. vasárnap	10.00 óra	Bábabukra BEMUTATÓ
4. kedd	10.00 óra	Bábabukra
	14.00 óra	Bábabukra
5. szerda	10.00 óra	Bábabukra
	14.00 óra	Bábabukra
6. csütörtök	10.00 óra	Bábabukra
	14.00 óra	Bábabukra
7. péntek	10.00 óra	Bábabukra
	14.00 óra	Bábabukra
9. vasárnap	10.00 óra	Bábabukra

Terülj, terülj, asztalkám!

Október

Mindszent hava

11. kedd	10.00 óra	Bábabukra
	14.00 óra	Bábabukra
12. szerda	10.00 óra	Bábabukra
	14.00 óra	Bábabukra
13. csütörtök	10.00 óra	Bábabukra
	14.00 óra	Bábabukra
14. péntek	10.00 óra	Bábabukra
	14.00 óra	Bábabukra
16. vasárnap	10.00 óra	Bábabukra
18. kedd	10.00 óra	Bábabukra
	14.00 óra	Bábabukra
19. szerda	10.00 óra	Bábabukra
	14.00 óra	Bábabukra
20. csütörtök	10.00 óra	Bábabukra
	14.00 óra	Bábabukra
21. péntek	10.00 óra	Bábabukra
	14.00 óra	Bábabukra
23. vasárnap	10.00 óra	Perseus királyfi csudatettei az ORT-IKI Báb - és Utcaszínház vendégjátéka
25. kedd	10.00 óra	Bábabukra
	14.00 óra	Bábabukra
26. szerda	10.00 óra	Bábabukra
	14.00 óra	Bábabukra
27. csütörtök	10.00 óra	Bábabukra
	14.00 óra	Bábabukra
28. péntek	10.00 óra	Bábabukra
	14.00 óra	Bábabukra
30. vasárnap	10.00 óra	Bábabukra

Túl az Óperencián

Egyszer volt, hol nem volt, magam sem tudom, hol, de volt az Óperenciás tengeren is túl, ott, ahol a.....

Ugye ha azt kérdezné valaki Tőletek, hogy egy mese, egy olyan igazi mese hogyan kezdődik, hát mindenkinek valami hasonló jönne a szájára. Azt mondják a mesékhez értők, hogy az Óperenciás tenger nem más, mint a hatalmas csillagos ég, az örökké megújuló és körbefutó lét, önmagába visszatérő végtelen áramlás. Ha pedig még valami ezen is túl van, akkor az már igazán varázsos! Márpedig ezen a tengeren túl sok minden és mindenki él. Például ott élnek a tündérlányok, a gondolatsebeseen repülő lények, törpék és óriások, átváltozni képes állatok, szóval sokan- sokan. Mit szólnátok hozzá, ha ebben az évadban elindulnánk ebbe a titkokkal teli, varázslatos lények lakta birodalomba? Nézzünk körül!

Szent Mihály havában, szeptemberben a feltámadó szélben papírsárkányt eregetve szaladoznak

a fiúk. Hadd repüljön az égen a papírból készített sárkány, mint a csillagos égen is felbukkanó Sárkánykigyó.

Milyen sárkányokat ismertek? Lehet tűzokádó, vizeket elapasztó, álomra telepedő, természetfeletti és megsokszorozott erejű, időjárás felett uralkodó, hatalmas testű, király-lányokat és égitestet rabló, napot és holdat elnyelő, többfejű, aranytojást tojó tyúkot és kincset őrző, átváltozni és repülni tudó, címereket díszítő, madárszárnyú, halpikkelyű, felhőkön vágató, vihart csináló, katona-szentekkel viaskodó, szüzeket evő, de lehet a garabonciások lova is belőle.

Hol lakhatnak? Ismerünk réz-, ezüst-, aranyvárban, égben lakó, barlangban, hegy gyomrában, mocska-rakban tanyázó, föld alatt és magasan a föld felett élő, vízben lakó sárkányokat.

De ismerünk Sárkány-rendet is, ami egy magyarországi lovagi

rend, Zsigmond király alapította 1408-ban azzal a céllal, hogy magának és utódjainak biztosítsa rendtársai, a leghatalmasabb bárók támogatását. Eszményképéül a keresztény lovag-szentet, Sárkányölő Szent Györgyöt választotta.

Róheim Géza **sárkányon** olyan mitikus szörnyeteget ért, amelyik a világ valamennyi népénél három létező állatfajra vezethető vissza: nagyobbfajta halakra, gyíkfélékre, mint a krokodilus, legfőképpen pedig a kígyóra.

A **Sárkány** ellentétes jelentéseket testesít meg: a fény és a sötétség, az alkotás és a rombolás, a férfi és a nő kölcsönös egymásra

utaltságát hor-dozza magában. Az anyagi világot fenntartó őssenergiát szimbolizálja, amely jó vagy rossz célokra egyaránt fordítható. A kezdet és a vég kozmikus eseményeinek szereplője. Egyesíti magában az alvilági és az égi jegyeket, a vizet (kígyó) a levegővel (a madár, az élet lehelete), ezért az anyag és a szellem találkozását jelképezi. Lehet hímnemű és nőnemű egyaránt. Fejeinek sokasága a megsokszorozott testi és szellemi erő ősi kifejeződése.

Gyakori totemállat és törzsi jelvény a négerek, kínaiak, rómaiak, dákok, szászok hadijelvényein.

Keleten a Sárkány ősi

Szent György legyőzi a sárkányt Paolo Uccello képén

energiájának mindig a jó, a pozitív tulajdonságait hangsúlyozzák. Kínában a legfőbb bölcsesség, a halhatatlanság és a gyógyító erő szimbóluma. A ke-reszténység korának kialakulásától kezdve a Sárkány a káoszt, a nyers pusztító erőt, az anyagi világban lakozó gonoszt kezdte jelképezni. A Sárkánynak és a kígyónak e kultúrkörben sokszor megegyezik a jelentése: a bűnbeesés ábrázolásain a kígyót sárkány helyettesítheti.

Az emberiség legendái, mitológiai sokféle Sárkányt tartanak számon. Ezekből válogassunk néhányat, és próbáljuk megjelentésüket is felkutatni!

A Szent György által leölt Sárkány jelentése: a szellem győz az anyagi világ felett. Az égi fények, a Nap sugarai újból elérhetnek a földi közegbe, mert az ég sötét sárkánya legyőzetett. A tengerből kijövő Sárkány Keleten a tudást és az alkotókészséget, Nyugaton pedig a tudattalan mélységeit és az ott munkáló ismeretlen erőket jelenti.

A **Hétfejű Sárkány** kettős jelen-tést hordoz. Ő Lótán, akit a kánaánita mítoszban Baál legyőz, és később a bibliai Leviátán, a két főbűn későbbi szimbóluma.

A **Mennyei Sárkány** az istenek országát őrzi, hátán hordja az istenek palotáit.

Az **Isteni Sárkány** az emberiség javára szelet kavár és

esőt ad.

A **Földi Sárkány** megszabja a folyók és patakok folyását, a **Föld Alatti Sárkány** őrzi az ember elől elrejtett kincseket.

A görög mitológia is hemzseg a Sárkányoktól: Kadmosz Thébában megöli a forrást őrző s azt eltömő sárkányt. Héraklész agyonüti a Hesz-peridák aranyalmait őrző sárkányt. Perszeusz Andromedát menti meg a vízisárkánytól, melyet a Medúza-fej felmutatásával holtá merevít. Péle-usz győztes voltát az elejtett sárkány fogainak előmutatásával igazolja.

Nálunk általánosan elterjedt hiedelem, hogy a Sárkány viharfelhőkben, forgószélben, jégverésben jelenik meg, kizárólag leányáldozatért enged inni a tulajdonában lévő vízből. Azt is tudni vélik, hogy a Sárkány olyan ragadozó halból, esetleg kútba rejtezett kakasból lesz, amelyik hét évig fejlődött láthatatlanul.

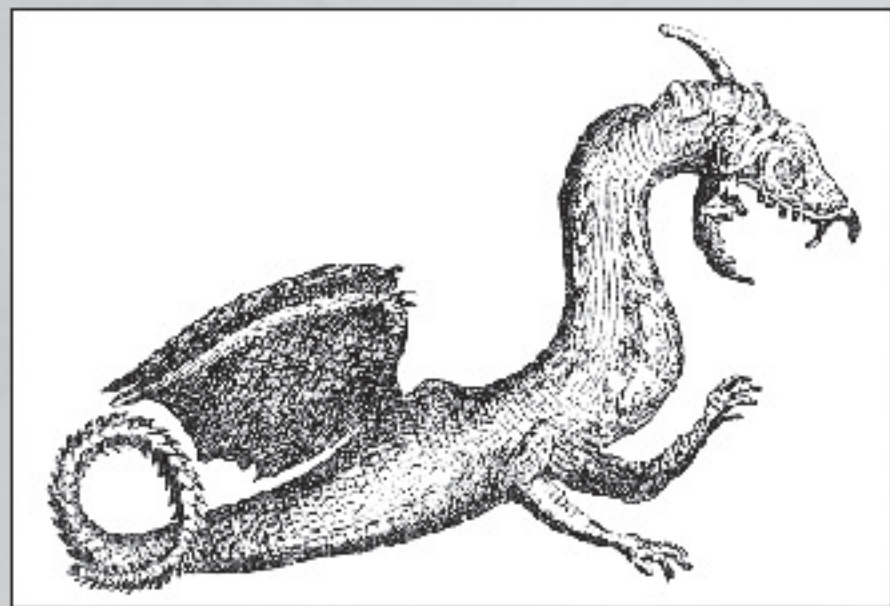
Emlegetni szokták továbbá kilenc rokon vonását: a szarva a szarvasra emlékeztet, a feje a tevére, a szeme ördögére, a nyaka kígyóra, a hasa csigára, pikkelyes bőre halra, a karma sasra, a talpa tigrisre, a füle ökorre. Történetírók szerint a Sárkánytól származnak az első császárok. Gyógyító erejű a csontja, foga, nyála. Tetszése szerint lehet látható és láthatatlan az ember tekintete előtt. Tavasszal felköltözik az égbe, ősszel alámerül

a vizek mélyére (Szent Mihály letaszítja az égről).

A sárkány mindig a történet hősenek károkozó, méltó ellenfele.

A csillagmitológia három sárkány-fajtát ismer. Az egyik a hurkos farkú Bak-sárkány, a téli napfordulás, szorongató időszak összetett képjele, a másik a kiegyensúlyozottságra törekvő Mérleg havának keleti megfelelője, a harmadik már nem az évkör, hanem a Tejút mentén fejt ki a hatását. Ez a felszálló és leszálló Holdcsomó-pontból, vagyis a Sárkányfejből és a Sárkányfarokból összeíródó mitológiai alak.

De valójában lakozik egy az é g b e n , m é g p e d i g **Draco/Draconis/Sárkány** a neve. Ez egy nagy, alaktalan csillagkép, mely formátlanul tekereg az északi égi pólus körül. Egyetlen említésre méltó testrésze a feje, ez a tömör, rombusz alakú csillagegyüttes, mely négy csillagból áll. Ebbe a csillagképbe hol kígyót, hol vízilovat, hol meg,

Athanasius Kircher: Barberini-sárkány, 1678

mint az ősi Indiában, krokodilt vagy aligátort láttak bele a csillagos eget fürkészők.

Összefoglalva és röviden elmondható a Sárkányról, hogy kifürkész-hetetlen.

Ha van kedvetek ehhez hasonló apró kutatásokhoz, tartsatok velem! A következő könyvekben sok érdekes-ségekre találhattok kutatásaitok során!

-Boldizsár Ildikó: Varázslás és fogyókúra, Didakt Kft., 2003.

-David Fontana: A szimbólumok titkos világa, Tericum, 1995.

-Solymossi Sándor: A „vasorrú báb” és mitikus rokonai, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1991.

-Róheim Géza: A bűvös tükör, Magvető Kiadó, Budapest, 1984.

-Hoppál Mihály - Jankovics Marcell - Nagy András - Szemadám György: Jelképtár, Helikon Kiadó, Budapest, 1990.

-Jorge Luis Borges: Képzelt lények könyve, Helikon Kiadó, Budapest, 1988.

-Geoffrey Cornelius: Csillagképek-kézikönyv, Magyar Könyvklub, Budapest, 1999.

-Mitológiai enciklopédia I., főszerk.: Sz. A. Tokarev, Gondolat, Budapest, 1988.

-Lőrincz Ibolya - Pap Gábor: János vitéz és a Tarot, Örökség Könyvműhely, 1998.

-Vlagyimir Propp: A varázsmese történeti gyökerei, L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2005.

Láposi Terka

SZEZÁM, TÁRÓLD!

Kiállítóink sorában az első egy Debrecenben született, de nem városunkban élő fiatal bábtervező, Grosschmid Eric, akinek kiállítását Báb.EL.EGY címmel szeptember 9-én, 9.30 óra-kor Bábosházunkban nyitja meg Rumi László rendező.

Grosschmid Erik 1971-ben született itt, Debrecenben. Tíz éve Kecskeméten él és dolgozik.

Bábok tervezését, készítését a Ciróka Bábszínházban kezdte.

Igazi polihisztor lehet, hiszen ezt írja magáról: „Érettségi után Budapesten elvégeztem az ötvösipari szak-munkásképzőt aranyműves szakon. Szerteágazó művészeti érdeklődésem az ötvösiparból egyéb iparművészeti tevékenységek felé is elsodort. Így tettem szert szitanyomtatás, faszobrász, kerámia, tűzzománc, hangszer- és rajzfilmkészítési ismeretekre. Tíz évvel ezelőtt egy véletlennek köszönhetően kerültem a Ciróka Bábszínház műhelyébe, ahol kitűnően tudtam kamatoztatni a számos szakmai és szakipari ismeretemet. A színházi műhelyben és közegben eltöltött évek arra ösztönöztek, hogy magam is megpróbálkozzam bábok és díszletek tervezésével, a szakma kiváló rendezőinek oldalán. A bábok, ezek a finom és érzékeny

„képzőművészeti alkotások”, kiplasztikák az őket mozgató, értő kezekben lesznek igazán élővé. Ennek a bábszínpadon történő varázslatnak szentelem az életem, ennek próbálok részesévé válni a bábtervezői-készítői oldalon.”

Felsorolni is nehéz, hány meséhez álmódott már bábokat, azért mi megpróbáljuk.

Ciróka Bábszínház, Kecskemét:

Zenevár (1997.), Egérményasszony (1999.), Tojásmese (1999.), Létramésék (2000.), A huszárból lett király (2000.), Leporelló első könyve - Árnyak Színháza (2001.), Hófehérke (bábok) (2001.),

Olbrich Joachim (2001.)

Bóbita Bábszínház, Pécs:
Diótörő (bábok) (2001.)
Kövér Béla Bábszínház, Szeged:
Szárny és kerék (hangszer, báb, maszk)
(2001.),
Öt kis kínai (2002.)
Vojtina Bábszínház, Debrecen:
Hivelyk Matyi (2002.)
Márkus Színház, Pécs:
Idrisz és Durija (báb) (2002.)

Kréta Kör Színház, Budapest:
Leonca és Léna (báb) (2002.)
Gárdonyi Géza Színház, Eger:
A legkisebb boszorkány (2002.)

Harlekin Bábszínház, Eger:
A kis kéményseprő (2004.)
Térszínház, Budapest:
Mirkó királyfi (2004.)
Stúdió K, Budapest:
Bobóc Biblia (2004.)

BáBa-Kalács Társulat:
Betlehemesjáték (2004.)
Cuhárés Bábműhely:
Varionett (2004.)

Budapest Bábszínház:
Vadbattyúk (2004.),
Túl a Maszat-hegyen (2005.)
Vaskakas Bábszínház, Győr:
Brémai muzsikások (2005.)
Mesebolt Bábszínház, Szombathely:
Órajáték (2004.),
Tűzpiroshajú Friderika (2005.)
Több tervezése díjat nyert
különbéféle magyar és külföldi
fesztiválokon.

Hosszú távú tervei között a kifejezetten bábszínházi előadások tervezése és ezen tervezések tovább-fejlesztése szerepel. Szándéka: „megtalálni különféle új színházi-látvány irányzatok és a már hagyományos, esetenként több ezer éves bábszínházi technikák ötvözésével az új formákat, melyekkel korunk bábszínháza a mai színházkedvelő ember igényeit teljes egészében kielégíti.

Ennek egyik feltétele, hogy az ember állandó és szerteágazó érdeklődéssel keresse az új színházi formák megvalósításához az új, modern anyagokat.

Kis országunk szerény bábszínházi múltját és a nemzetközi modern színházi és bábszínházi törekvéseket figyelemmel kísérve szeretném kialakítani saját arcomat”.

K i á l l í t á s a ú t k e r e s ő kísérletezéseiből adhat ízelítőt. Az elmúlt két évben több magyarországi bábszínházban kapott tervezői megbízást, és ezen anyagokból válogatta össze a jelen kiállítás anyagát.

A kiállítás 2005. szeptember 9-től szeptember 25-ig látogatható.

A következő őszi kiállításunk kitekintést enged a bábszínházak és társzművészetek kapcsolatának

sok-színűségére.

Balla Gábor szobrászt, játéktervezőt és készítő művészt hívtuk meg, hogy mutassa meg nekünk, Nektek, hogy ő hogyan fogalmaz meg figurákat fából, kötélből, meg még ki tudja, miből. Valójában arra voltunk kíváncsiak, mit tudnak az ő játékaik a bábszínpadon. Szerencsés találkozás lehet, ha megnézik kiállítását, és beültök *Bábabukera* című előadásunkra. Ennek az október 1-én bemutatandó báb-előadásnak ugyanis Balla Gábor az egyik tervezője. Ez élete első igazi bábos alkotása. Amikor arra kértem Gábort, hogy meséljen magáról, ő azt felelte: „Én nem vagyok a szavak embere, a szám helyett a kezem beszél. Van viszont egy kedves kis történet, amit szívesen elmondok.

Élt egyszer egy egészen piciny kis szúnyog, aki kirepült a nagyvilágba. Olyan kicsi volt, hogy azt hitte, az emberek még csak észre sem fogják venni. Amikor megéhezett, rá-

telepedett egy fiú kezére, s miközben ott üldögélt, hallotta, amint a fiú így szólt: „Micsoda utálatos szúnyog Agyoncsapom, agyon én!”

De ekkor egyszerre csak megtanult beszélni a szúnyog. Olyan hangosan válaszolt, hogy még a fiú is meghallotta: „Ó, kíméld meg életemet, kíméld meg életemet! Kis unokám van otthon, sírni fog, ha nem térek haza.”

Gondoljátok csak el - ilyen piciny, s máris nagyapa!”

**A kiállítás október 1-től
október 30-ig látogatható.**

Láposi Terka

Allese kamra

vagy rossz-e a három úr.
Még nem tudható.

Michael Ende: A kívánságok kívánságának története

A gyerekvárosba
becsöppent három
bűvészfenomén:
az elsőt Kefekötőnek
hívták, s együtt vele jött
meg Hétkalap
a Mittudomén.

A városban itt, s a
városban ott úzték
százféleképp a
varázslást.

A gyereknép vígan
hálálkodott,
megköszönve
mulattatását.

De volt, aki azt firtatta
nyugtalanul, hogy jó-e

Mikor eljött a búcsú
napja, a három
csodatevő
hajnalban összehívatta
a gyermekeket a piacra,
s ily szókkal állt elő:

-Köszönjük
kedvességeket,
mely művészetünknek
adózott, cserébe egy
kívánságra lehet
búcsúzóul jogotok most.
Akár nagy, akár kicsi-
bármelyik
még abban a percben
teljesedik.

Nem nagyszerű ez?

A gyermekek soká
tanakodtak,
mily legfőbb dolgot
kérjenek,
mert bármit tartsanak is

okosnak, amint kimondanak *egy* óhajt, befellegzett a többinek. Ezt felelték némi idő után:

-Bocsánat, ha túl sokat szeretnénk!

Kívánságunk az az egy csupán, hogy *minden* vágyunk teljesedjék.

Így szólt a három:

-Úgy legyen!

Meghallgatást nyert a kérelem.

Ugye, mily csodás?

A mesterek aztán

elkocsikáztak, s a gyermekek

gyanakodón fontolgatták,

mit ér az ajánlat:

lesz-e hármuk

varázsszavának

efféle csodás hatása

vajon?

Kipróbálták titokban

előbb,

s nagy lett

álmélkodásuk:

akármilyen volt, ami

nyelvükre jött,

már teljesült is a vágyuk.

S elbízta magát a gyereksereg:

-A varázslók-látszik-jó emberek.

Világos az ügy.

A kívánságok sora hangzott

el most, képzelhetitek:

az egyik kívánt egy autót,

a másik tíz útikalandot,

s babát egy harmadik gyerek.

Vonatot, darut,

korcsolyát,

szőrmét, selymet, puha

bársonyt,

könyvet, labdát,

aranykoronát,

rágógumit, csigát,

kalácsot-

mindenki azonnal

megkapott,

ha kívánta akármily

kacatot.

Ez kell neked is?

Egy év volt már, mely

azóta eltelt, hogy a

varázslat működött.

A gyermekek szorongani

kezdték,

mert abban, mit

bármikor megszerezhet,
a szív nehezen talál
örömöt.

Naponta fogytak
az óhajok:
mindent megkapni
túrhetetlen!

S ha valaki nem lát
kívánnivalót,
a jókedve is eltűnik
egyben.

Sok kincse közt a
boldogtalan gyereknép
csak ült szomorúan.
Nem furcsa vajon?

A világba nyomkeresőket
küldöztek most
szanaszét.

Keressék a Kefekötőt
meg,
a Hétkalapot s lehetőleg
hozzá a Mittudomént.
S mondják nekik el:
-Örömünk odalett,
vegyétek vissza e szörnyű
szerencsét!

De úgy tértek mind a
követek, hogy a három
urat seholye lelték.

A gyermekek sírtak:
- Segíts, Istenünk!
Már tudjuk: e három

rosszat tett velünk.
Te is így hiszed?

Már csüggedés borult
reájuk,
mikor így szólt a
legkisebb gyerek:

-Ha teljesül valamennyi
vágjunk,
akkor egy szívvel azt
kívánjuk,
hogy többé ne
teljesedjenek!
E jó tanács szerint jártak
el ők,
s víg lett e perctől az élet
ismét.

A gyereknép boldog volt,
mint azelőtt,
s talán okosabb is
valamicskét.

De tudni szeretném
változatlanul:
jó volt-e vagy rossz-e a
három úr?
Hogy látod ezt?

Játzóházi lámpás

Tarkabarka évadot kezdünk megint, mint mindig. Ami mégis gyöngysorral fűzi össze e tarkaságot, játékaikat, az a MESE. Igen, a mese varázsa, humora, tanításainak éltető ereje lesz az egy éves utunk vezérszála. Körbejárunk, bekukkantunk min-denféle mese-ajtón, nyitogatjuk fülünket, hogy a mese szavai megérintsenek bennünket.

DRAMATIKUS JÁTÉKAINK közül hárommal is találkozhattok az elkövetkező két hónapban:

Mátyás, a furfangos című játékunk Mátyás király udvarába csalogat Benneteket.

A róla szóló mesékből, mondákból szőttük ezt a játékot, amelyben nagy királyunk furfangos történeteit idézzük meg Veletek együtt. Nemcsak igazságos és bölcs volt Mátyás, hanem szerette a tréfát, a vígságot is. Az alábbi sorok is erről árulkodnak:

„...Tudjátok meg ti is fél évezred múltán,

a szultán rabságába hogyan került Mátyás,

S Mátyás királyéba meg a török szultán!

Szívesen elmondom néhány kedves szóért,

Egy icce jó borért, vagy épp egy vak lóért,

Hogy az egyiket sem négyelte fel a hóhér...”

Rabságba kerül Mátyás? - kérdezhetitek.

Igen! Nem is akárkiébe, hanem a nagy,

fényességes padisah fogságába. Hogy kiszabadul-e a mi jó királyunk Konstanti-nápoly mély tömlöcéből,

és milyen módon tréfálja meg a szultánt, azt is megtudjátok, ha eljöttök. A meséket, mondákat Asbóth Anikó keresgette és írta bábszínpadra, rendezgették: Asbóth Anikó, Láposi Terka, Szabó Tibor. A királyi gyermekszobát, ahol a mese „megszólal”, bábokkal és jelmezekkel együtt Láposi Terka tervezte. A meséket Asbóth Anikó/ Láposi Terka, Barkó Réka, Magi Krisztina és Sörös Róza játsszák.

A másik mesénk *A Hegedűs Ember története*. „Volt egyszer egy ország: Vidámság Földje...”, így kezdődik a mese, és a jókedvű, táncolni, nevetni szerető országlakók egész seregének záró táncával ér véget. No de addig a Hegedűs Emberrel útra kelve kereshetjük a Szépen Szóló Harangocskát, segíthetünk három állatkirálynak, a Szarvasok, a Madarak és a Medvék királyának megtudni a muzsikás bánatát, majd láthatjuk, ahogy Ludovérc, a lápi boszorkány ... De tudjátok, mit? Gyertek el, „múlassuk együtt az időt”!

A mese gyönyörű szövegét Rumi László írta és formálta játékká, a vesszőből font maszkos jelmezeket Környei Alice tervezte, a zenéjét Kálmán Péter, a Szeredás együttes muzsikusa állította

össze és szólaltatja meg, aki a mi mesénk Hegedűs Embere is egyben. Mesemondók: Láposi Terka, Barkó Réka, Magi Krisztina és Sörös Róza.

Figyelmetekbe ajánlunk még egy mesét, amit 2002-ben mutattunk be először, ez pedig *A Csudakard története*. A Benedek Elek által gyűjtött mese a kitartásról, az álmok csodálatos erejéről és a hűségről szól. Az előadás létrejöttének érdekessége, hogy 1990-ben egy 5 és fél éves fiúgyermek (Girasek Hunor) annyira megszerette ezt a történetet, hogy lerajzolta. Édesanyja (Láposi Terka) látva a gyermekrajzban értelmezést kapott mesei üzenetet elhatározta, hogy bábelőadást készít belőle. Alkotótársakat keresett, és talált. Bodor Judit a síkrajzokból ékszerfinomságú bábokat, díszleteket készített, Szabó Balázs zenét szerkesztett hozzá. Így született meg az apró játék, aprócska bábokkal. „Csudálatos álmodtam én az éjjel, színeset, tarkát, hímeset, lelkenek nagyon kedveset.” – kezdi a bábokkal játszó és mesélő Láposi Terka a történetet, melyet énekkel és zenével kísért Barkó Réka.

KÉZMŰVES FOGLALKOZÁSAINKON, mint ahogy eddig is, készíthettek bábocskákat, díszletelemeket. Egy kedves, humorral teli mesét választottunk Nektek, melyben egy síró – rívó, mindig pityergő királylányt kell jókedvre deríteniünk. A mese címe: *A szomorú királylány*. Őt a mesénkben egy barika tánca neveteti meg, így természetes, hogy a báránykát és a királylányt formálhatjátok bábbá foglalkozásainkon.

TÁNC- ÉS GYERMEKJÁTÉKOK nevű foglalkozásainkon már sokan

megtapasztalhattátok, hogy mulatság, vígság vár arra, aki igazán szeret táncolni, énekelni. Báboházunk táncos párja, Magi Krisztina és Batai István vár ebben az évadban is mindenkit ezekre a napokra.

Ősszel természetesen mivel is mulathatnánk az időt mással, ha nem szüreti bálokkal, csősz-játékokkal, lány- és fiúcsúfolókkal. De ez még nem a teljes felsorolása annak, ami még Rátok vár, ha eljöttök az „*Itt a kukoricatorés, vidám szüret, dióverés...*” című játékunkra.

A CSALÁDI HÉTVEGÉKET nagyon szerettük az elmúlt évadban is, amikor az egész család bekukkantott hozzánk a Játszóházba. A legkisebb testvér, aki alig múlt egy és fél éves, hangszereket próbálgatott megszólaltatni, a nagyobb-bacska kisiskolás bábót készített velünk, apuka vagy anyuka pedig segített valamelyik csemetéjének. Sokszor az is előfordult, hogy a nagymamáék kísérték el az unokát. Jó úgy Veletek játszani, hogy tudjuk, az egész család megtalálja a neki való időtöltést nálunk! Ezért minden hónapban igyekszünk három vasárnapon is Veletek, Nektek játszani. Két alkalom kézműves jellegű, tehát bábkészítés lesz, egy pedig dramatikus játék. Ezekben a délelőttökön együtt fogunk „bábszínházasdit” játszani.

A sajátos nevelési igényű gyermekeknek szánt programunk szintén folytatódik szeptembertől. (A *Gyöngykegylő* rovatot lapozzátok fel, ha erről többet szeretnétek megtudni!)

Reméljük, találtok Nektek tetsző előadást, foglalkozást!

A mielőbbi viszontlátásra!

GYÖNGY- KAGYIÓ

Bizonyára emlékeztek még, hogy azzal a kívánsággal köszöntünk el a nyár elején, hogy gyakran találkozzunk a jövő évadban. Ugye, így lesz? Máris ideírjuk az időpontokat, amelyeket Veletek szeretnénk tölteni.

Szeptember

28. szerda KÉZMŰVES JELLEGŰ **A szomorú királyné** című magyar
10 és 14 óra Bábkészítés népmese bábjainak elkészítése

Október

7. péntek DRAMATIKUS JÁTÉK **Mátyás, a furfangos**
10 óra Igazságos és bölcs királyunk szerette a tréfát és vígságot, ezekből idézünk meg néhányat.

16. vasárnap CSALÁDI HÉTVEGE **A Hegedűs Ember története**
15 óra dramatikus játék „Volt egyszer egy ország: Vidámság Földje...”

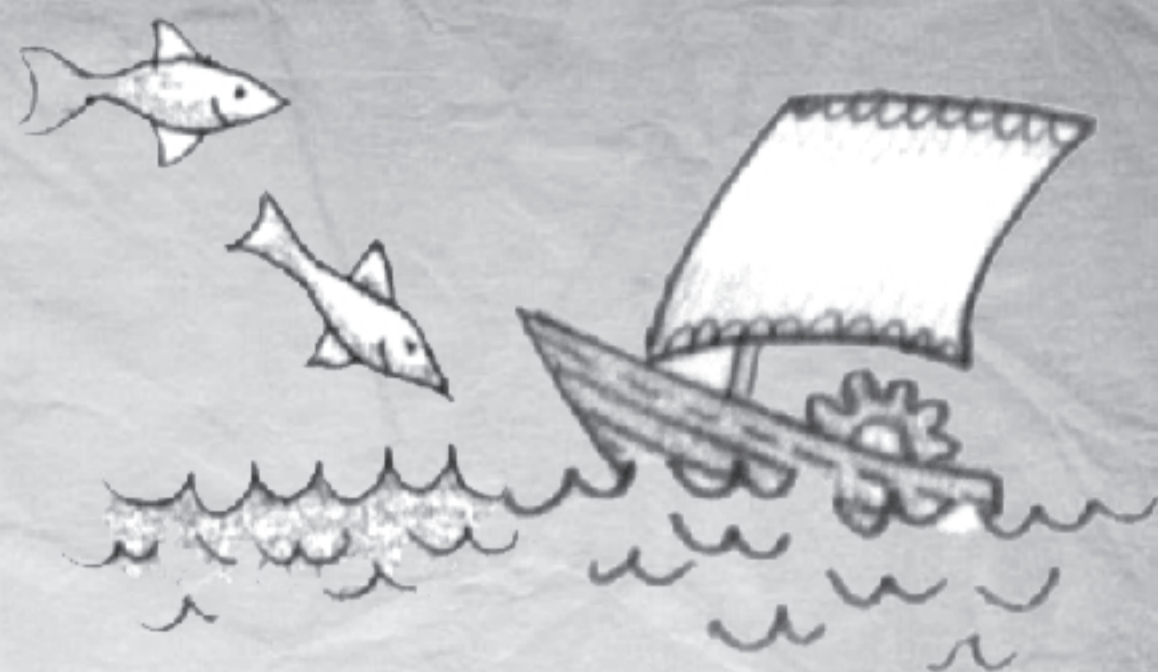
20. csütörtök DRAMATIKUS JÁTÉK **A Hegedűs Ember története**
10 és 14 óra „Volt egyszer egy ország: Vidámság Földje...”

24. hétfő TÁNCHÁZ **„Itt a kukoricatörés, vidám**
10 és 14.30 óra GYERMEKJÁTÉKOK **szüret, dióverés...”** - őszi betakarítás, szüreti bál

26. szerda KÉZMŰVES JELLEGŰ **A szomorú királyné** című
10 és 14 óra Bábkészítés magyar népmese bábjainak elkészítése

28. péntek DRAMATIKUS JÁTÉK **A Csudakard története**
10 óra „Csudálatos álmot láttam én az éjjel!”
- apró játék, apró bábocskákkal

30. vasárnap CSALÁDI HÉTVEGE **A szomorú királyné** című
15 óra Kézműves jellegű magyar népmese bábjainak elkészítése

Nyáron egy idézetet olvasva fogal-mazódott meg bennem az a jóleső érzés, ami minden alkalommal belénk költözik, ha itt vagytok nálunk. Ez így szól: „Megosztott, gyakran kemény világunkban a sérült ember rávezet minket a bizalom, az egyszerűség, a szeretet és az egység útjára.” (Jean Vanier). Igen, ezt érezzük, ha Veletek játszhatunk!

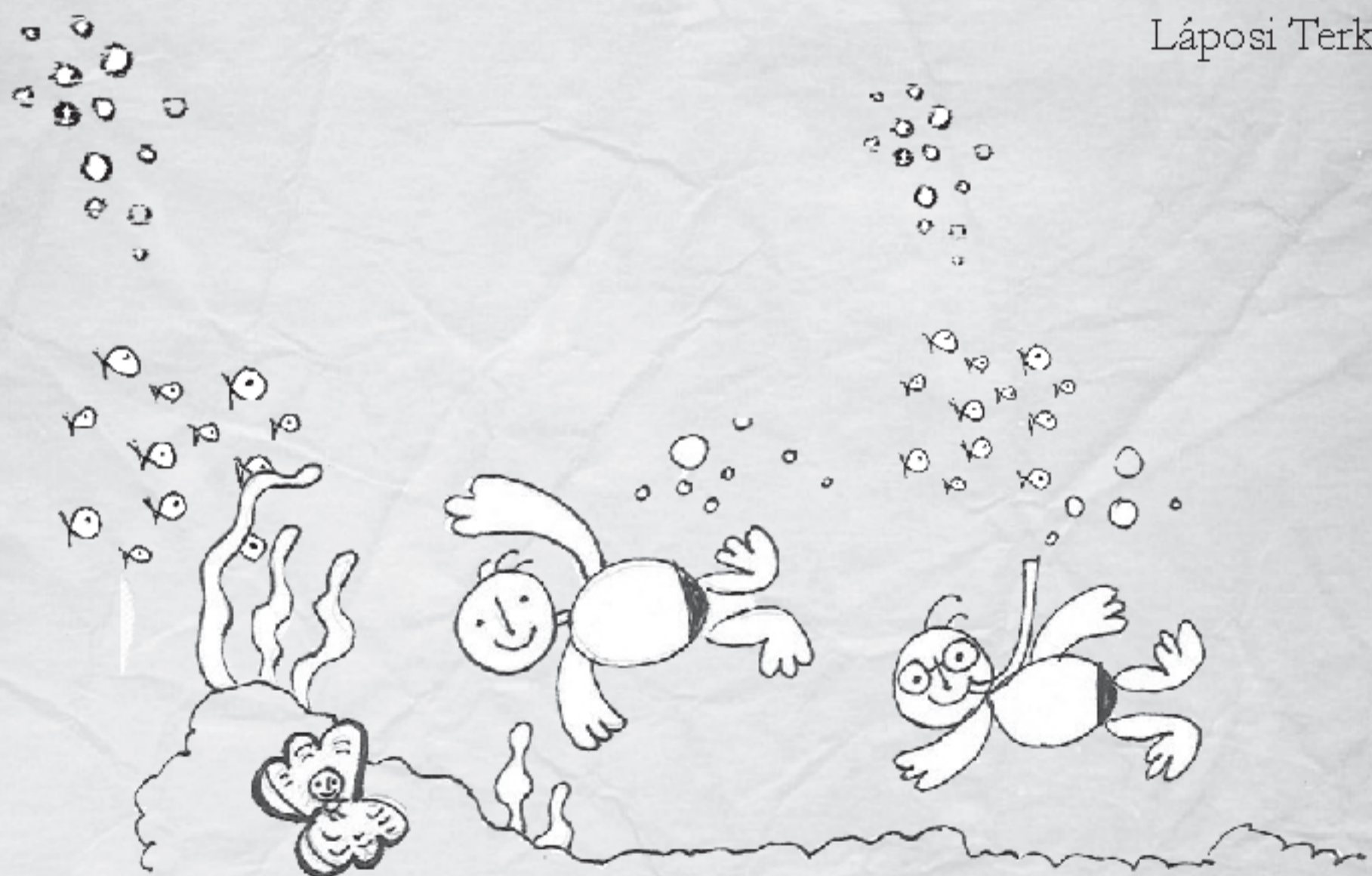
A továbbiakban is szeretnénk Nektek olyan életteret biztosítani Bábos-házunkban, ahol a családias, felszaba-dult, vidámsággal teli játékokban megoszthatjuk

egymással örömeinket, játékos kedvünket. Játzóházi ter-münket igyekszünk úgy berendezni, hogy otthonra leljetek benne.

Ahhoz pedig, hogy még többet megtudjunk Rólatok, és még könnyebb legyen az egymással való ismerkedés, szakavatott, Veletek foglalkozó és Veletek élő felnőtteket kérünk meg, hogy írjanak Rólatok nekünk. Szeretnénk, ha jobban ismernénk egymást!

Várjuk a mielőbbi találkozást Veletek!

Láposi Terka

Szeptember

Szent Mihály hava

Soroló

19. hétfő TÁNCHÁZ
10 és 14.30 óra GYERMEKJÁTÉKOK

20. kedd KÉZMŰVES
10 és 14 óra bábkészítés

21. szerda KÉZMŰVES
10 és 14 óra bábkészítés

22. csütörtök DRAMATIKUS JÁTÉK
10 és 14 óra

23. péntek DRAMATIKUS JÁTÉK
10 óra

26. hétfő TÁNCHÁZ
10 és 14.30 óra gyermekjátékok

27. kedd KÉZMŰVES
10 és 14 óra bábkészítés

28. szerda KÉZMŰVES - BÁBKÉSZÍTÉS
10 és 14 óra Sajátos nevelési igényű gyermekeknek

„Itt a kukoricatörés, vidám szüret, dióverés...” - őszi betakarítás, szüreti bál

A szomorú királylány című magyar népmese bábjainak elkészítése

A szomorú királylány című magyar népmese bábjainak elkészítése

Mátyás, a furfangos

Igazságos és bölcs királyunk szerette a tréfát és vígságot, ezekből idézünk meg néhányat.

Mátyás, a furfangos

Igazságos és bölcs királyunk szerette a tréfát és vígságot, ezekből idézünk meg néhányat.

„Itt a kukoricatörés, vidám szüret, dióverés...” - őszi betakarítás, szüreti bál

A szomorú királylány című magyar népmese bábjainak elkészítése

A szomorú királylány című magyar népmese bábjainak elkészítése

Október

Mindszent hava

3. hétfő TÁNCHÁZ
10 és 14.30 óra GYERMEKJÁTÉKOK

4. kedd KÉZMŰVES
10 és 14 óra bábkészítés

5. szerda KÉZMŰVES
10 és 14 óra bábkészítés

6. csütörtök DRAMATIKUS JÁTÉK
10 és 14 óra

7. péntek DRAMATIKUS JÁTÉK
10 óra Sajátos nevelési igényű gyermekeknek

9. vasárnap CSALÁDI HÉTVÉGE
10 óra Kézműves jellegű

11. kedd KÉZMŰVES
10 és 14 óra bábkészítés

„Itt a kukoricatörés, vidám szüret, dióverés...” - őszi betakarítás, szüreti bál

A szomorú királylány című magyar népmese bábjainak elkészítése

A szomorú királylány című magyar népmese bábjainak elkészítése

Mátyás, a furfangos

Igazságos és bölcs királyunk szerette a tréfát és vígságot, ezekből idézünk meg néhányat.

Mátyás, a furfangos

Igazságos és bölcs királyunk szerette a tréfát és vígságot, ezekből idézünk meg néhányat.

A szomorú királylány című magyar népmese bábjainak elkészítése

A szomorú királylány című magyar népmese bábjainak elkészítése

Október

Mindszent hava

12. szerda 10 és 14 óra	KÉZMŰVES bábkészítés	bábjainak elkészítése A szomorú királylány című magyar népmese bábjainak elkészítése
13. csütörtök 10 és 14 óra	DRAMATIKUS JÁTÉK	A szomorú királylány című magyar népmese bábjainak elkészítése
14. péntek 10 óra	DRAMATIKUS JÁTÉK	A Hegedűs Ember története
16. vasárnap 10 óra	CSALÁDI HÉTVÉGE dramatikus jellegű	„Volt egyszer egy ország: Vidámság Földje...” A Hegedűs Ember története
16. vasárnap 15 óra	Sajátos nevelési igényű gyermekeknek	„Volt egyszer egy ország: Vidámság Földje...” A Hegedűs Ember története
17. hétfő 10 és 14.30 óra	TÁNCHÁZ gyermekjátékok	„Volt egyszer egy ország: Vidámság Földje...” A Hegedűs Ember története
18. kedd 10 és 14 óra	KÉZMŰVES bábkészítés	„Volt egyszer egy ország: Vidámság Földje...” „Itt a kukoricatörés, vidám szüret, dióverés...”
19. szerda 10 és 14 óra	KÉZMŰVES bábkészítés	- őszi betakarítás, szüreti bál A szomorú királylány című magyar népmese bábjainak elkészítése
20. csütörtök 10 és 14 óra	DRAMATIKUS JÁTÉK Sajátos nevelési igényű gyermekeknek	A szomorú királylány című magyar népmese bábjainak elkészítése
21. péntek 10 óra	DRAMATIKUS JÁTÉK	A Hegedűs Ember története
24. hétfő 10 és 14.30 óra	TÁNCHÁZ GYERMEKJÁTÉKOK Sajátos nevelési igényű gyermekeknek	„Volt egyszer egy ország: Vidámság Földje...” A Hegedűs Ember története
25. kedd 10 és 14 óra	KÉZMŰVES bábkészítés	„Volt egyszer egy ország: Vidámság Földje...” „Itt a kukoricatörés, vidám szüret, dióverés...”
26. szerda 10 és 14 óra	KÉZMŰVES JELLEGŰ Bábkészítés Sajátos nevelési igényű gyermekeknek	- őszi betakarítás, szüreti bál A szomorú királylány című magyar népmese bábjainak elkészítése
27. csütörtök 10 és 14 óra	DRAMATIKUS JÁTÉK	A szomorú királylány című magyar népmese bábjainak elkészítése
28. péntek 10 óra	DRAMATIKUS JÁTÉK Sajátos nevelési igényű gyermekeknek	A Csudakard története
30. vasárnap 10 óra és	CSALÁDI HÉTVÉGE Kézműves jellegű	„Csudálatos álmot láttam én az éjjel!” - apró játék, apró bábockákkal A Csudakard története
30. vasárnap 15 óra	CSALÁDI HÉTVÉGE Kézműves jellegű Sajátos nevelési igényű gyermekeknek	„Csudálatos álmot láttam én az éjjel!” - apró játék, apró bábockákkal

Hetednapi Játékok

Szeptember

Előadások vasárnap

4.	10.00 óra	A három kismalac és a farkas
11.	10.00 óra	Ofélia Képeskönyv BEMUTATÓ
18.	10.00 óra	Ofélia Képeskönyv
25.	10.00 óra	Ofélia Képeskönyv

Október

2. vasárnap	10.00 óra	Bábabukra BEMUTATÓ
9. vasárnap	10.00 óra	Bábabukra
16. vasárnap	10.00 óra	Bábabukra
23. vasárnap	10.00 óra	Perseus királyfi csudatettei az ORT-IKI Báb - és Utcaszínház vendégjátéka
30. vasárnap	10.00 óra	Bábabukra

Szeptember

Családi hétvégek a Játékszínházban

18. vasárnap CSALÁDI HÉTVEGE
10 óra Dramatikus jellegű

25. vasárnap CSALÁDI HÉTVEGE
10 óra Kézműves jellegű

Mátyás, a furfangos

Igazságos és bölcs királyunk szerette a tréfát és vígságot, ezekből idézünk meg néhányat.

A szomorú királylány című magyar népmese bábjainak elkészítése

Október

9. vasárnap CSALÁDI HÉTVEGE
10 óra Kézműves-bábkészítés

16. vasárnap CSALÁDI HÉTVEGE
10 óra Dramatikus

16. vasárnap CSALÁDI HÉTVEGE
15 óra Dramatikus
Sajátos nevelési igényű gyermekeknek

30. vasárnap CSALÁDI HÉTVEGE
15 óra Kézműves-bábkészítés

A szomorú királylány című magyar népmese bábjainak elkészítése

A Hegedűs Ember története

„Volt egyszer egy ország: Vidámság Földje...”

A Hegedűs Ember története

„Volt egyszer egy ország: Vidámság Földje...”

A szomorú királylány című magyar népmese bábjainak elkészítése

Bábos házi REND

A Vojtina Bábszínház

nyitvatartási rendje:

A pénztár nyitvatartása:

hétfő-péntek: 9-12.30 óráig

és 13-18 óráig

szombat-vasárnap:

9-13 óráig

Az információ nyitvatartása:

hétfő-péntek: 8-18 óráig

szombaton-vasárnap: 9-13 óráig

A kiállítás megtekinthető:

Az előadásokra és

a családi játszóházakra

jegyek válthatók

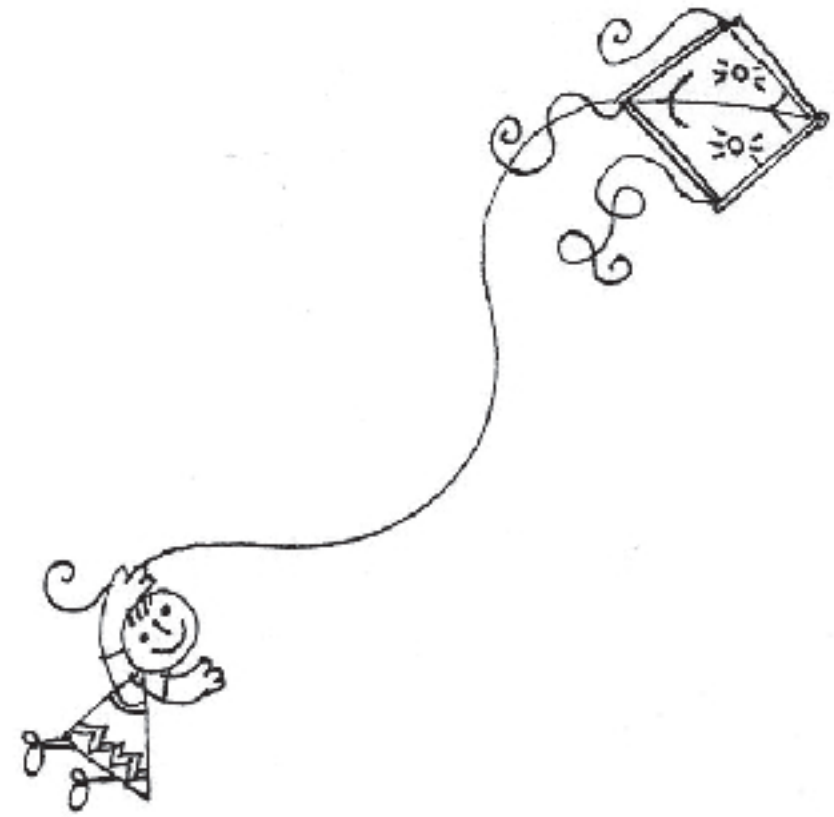
a színház jegypénztárában

(4026 Debrecen, Kálvin tér 13.),
telefonon elővételben is (418-160).

Az előre lefoglalt jegyeket szombaton 13 óráig
lehet átvenni a színház jegypénztárában.

A hétköznapi játszóházi foglalkozásokra
szervezett csoportok jelentkezését várjuk.

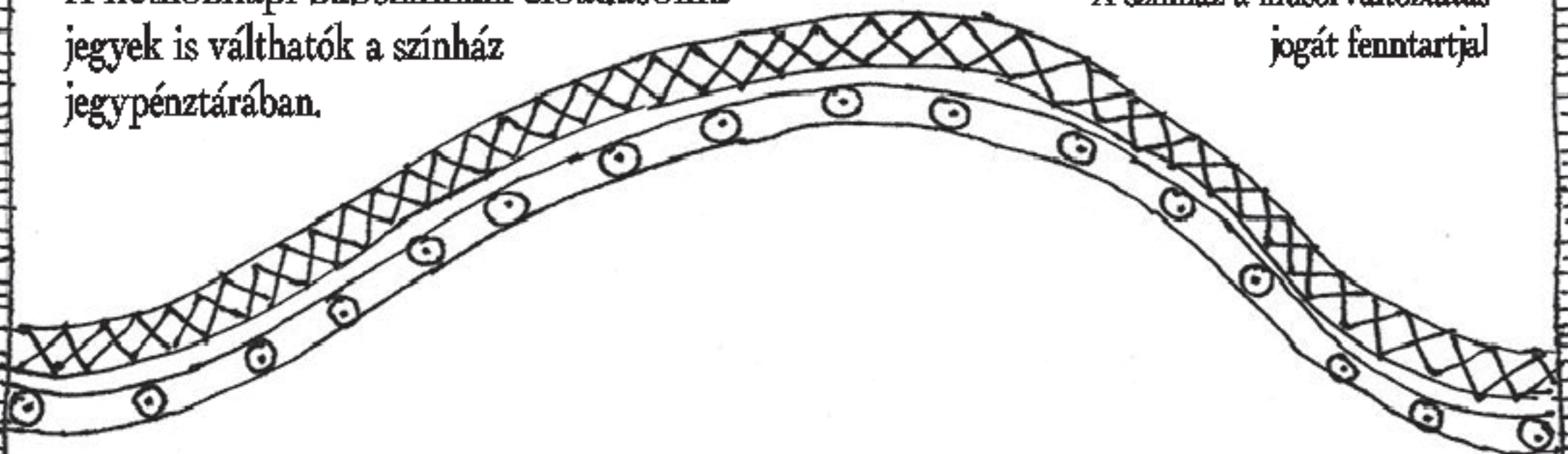
A hétköznapi bábszínházi előadásokra
jegyek is válthatók a színház
jegypénztárában.

A 2005/2006-os évad jegyárai
2005. szeptember 1-től:

Gyermekelőadás:	700.- Ft/fő
Játszóházi foglalkozás:	550.- Ft/fő
Felnőttelőadás:	800.- Ft/fő

A színház a műsorváltoztatás
jogát fenntartja!

Bábszínházi figyelő

A Vojtina Bábszínház kéthavonta megjelenő
ingyenes kedvcsináló kiadványa

Felelős kiadó: Asbóth Anikó igazgató
Főszerkesztő: Papp Melinda
A szerkesztőbizottság Asbóth Anikó,
tagjai: Láposi Terka,
Kövesi Zsuzsa
Tördelőszerkesztő: Szoták László
Grafika: Kovács Lajos
Nyomda: Onix Nyomda Kft.
Drótposta: vojtina@vojtinababszinhaz.hu
Világháló: www.vojtinababszinhaz.hu